

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

**Biroul permanent al
Parlamentului Republicii Moldova**

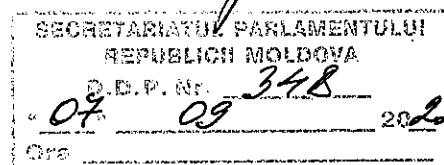
În conformitate cu prevederile art.73 din Constituția Republicii Moldova și a art.47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul hotărârii pentru modificarea punctului 1 din Hotărârea Parlamentului nr.433/1990 cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și la zilele de odihnă în Republica Moldova.

Anexă:

1. Proiectul de hotărâre – 1 file;
2. Nota informativă - 2 file.

Gheorghe AGHEORGHIESEI,
Deputat în Parlament

Agheorghiesei Gheorghe
Borota Viorel
Păsat Lucie
Trușca Alexandr

HOTĂRÂRE

**pentru modificarea punctului 1 din Hotărârea Parlamentului
nr.433/1990 cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare
și la zilele de odihnă în Republica Moldova**

Parlamentul adoptă prezenta hotărâre.

Art. I. - La punctul 1 din Hotărârea Parlamentului nr.433/1990 cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și la zilele de odihnă în Republica Moldova, cu modificările ulterioare, litera a) se completează, în ordine cronologică, cu poziția:

„- Festivalul Național al Prunei (a treia duminică a lunii septembrie);”.

Art. II. - Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul hotărârii pentru modificarea
punctului 1 din Hotărârea Parlamentului nr. 433/1990
cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare
și la zilele de odihnă în Republica Moldova

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Autor al proiectului de hotărâre pentru modificarea punctului 1 din Hotărârea Parlamentului nr. 433/1990 cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și la zilele de odihnă în Republica Moldova este deputatul în Parlamentul Republicii Moldova – Gheorghe Agheorghiesei.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act legislativ și finalitățile urmărite

Prezentul proiect de hotărâre a fost elaborat în scopul promovării Republicii Moldova ca stat cu înalt potențial privind cultivarea și procesarea prunelor.

În Republica Moldova cultura prunului constituie una din culturile cu rezonanțe străvechi, reprezentând una din culturile pomicole de bază, ocupând locul II după măr, ca volum de producție și suprafață ocupată și locul I între culturile sâmburoase.

Suprafața medie anuală (perioada anilor 2019-2021) ocupată cu plantații de prun, constituie cca 22,1 mii ha, dintre care 19,8 mii ha reprezintă plantațiile în rod, cu un volum de producție de cca 123,73 mii tone și o recoltă medie de cca 6,2 t/ha.

În Fig.1 se distinge dinamica privind creșterea recoltei la ha, de la 4,6 tone în 2014 la 6,81 tone la ha în anul 2021. Pe parcursul ultimilor 5 ani, producția totală de prune pe țară, a fost influențată de condițiile climaterice (înghețurile de primăvara, volumul de precipitații pe parcursul perioadei de vegetație).

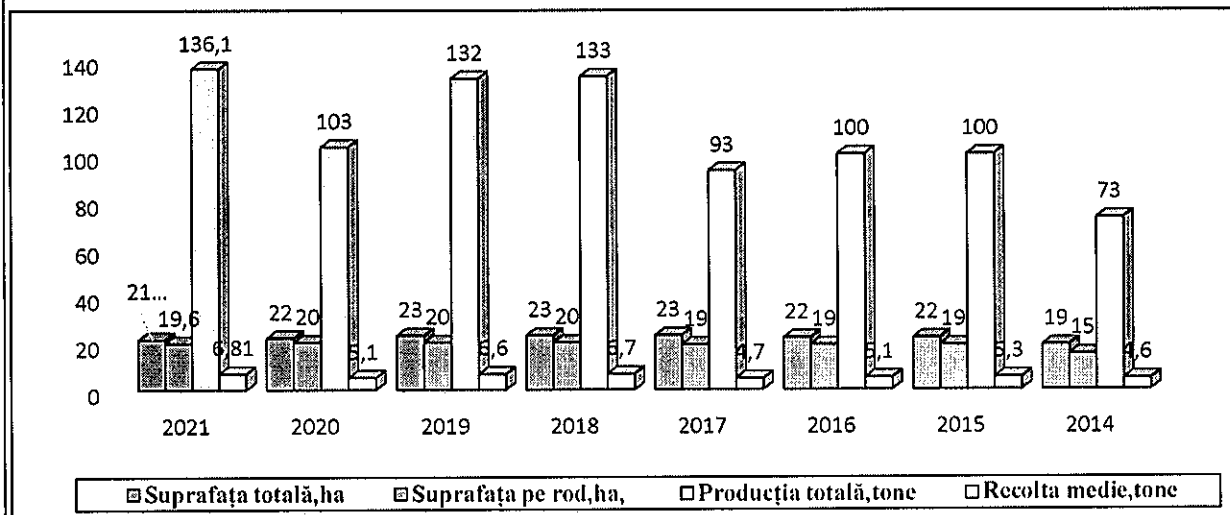

Fig. 1 Dinamica suprafeței (ha) și producției de prune (tone) proaspete produse în perioada anilor 2014-2021

Fiind nepretențios față de condițiile agro-climaterice în comparație cu alte specii pomicole, plantațiile cu prun sunt răspândite pe întreg teritoriul țării, preponderent în centrul țării, peste 70% din plantațiile totale de prun (Strășeni, Nisporeni, Călărași, Hâncești, Soroca, Ungheni, Rezina).

Poziția geografică a Republicii Moldova favorizează recoltarea fructelor de la sfârșitul lunii iulie până la sfârșitul lunii septembrie. Printre cele mai cultivate soiuri sunt Stanley -71,1%, Kabardinskaia Ranniaia -13% President - 3,4%, altele.

Prunele ocupă locul doi în topul celor mai exportate fructe în stare proaspătă din Republica Moldova, clasând țara noastră printre primii 10 exportatori în lume, cu un volum exportat în anul 2021 de cca 44 915,3 mii tone de prune livrate în stare proaspătă, în valoarea de 23 030,27 mln. USD, exportate preponderent în Federația Rusă – cca 16, 2 mii tone , România – 9,0 mii tone, Polonia – 4,6 mii tone.

Pe lângă exporturile de prune în stare proaspătă, Republica Moldova este printre principalii producători de prune deshidratate. În anul 2021 valoarea exporturilor de prune uscate a constituit cca 7,6 mii tone în valoare de 10,8 mln. USD. La fel pentru anii 2020-2021 se observă o tendință de creștere a prețurilor la prune în stare proaspătă destinate pentru export (6-8lei/kg), cât și pentru prunele deshidratate (2,8-4 usd/kg). Atât prunele proaspete, cât și cele uscate din Moldova au înregistrat în ultimii ani o creștere dublă a exporturilor.

Producția de prune destinată lanțului frigorific, care trebuie păstrată în depozite frigorifice constituie estimativ cca 50-60% în anul 2021 și procentual urmează să crească odată cu mărirea volumelor cantităților exportate în anii următori. Cantitățile de fructe destinate pieței în stare proaspătă necesită a fi sortate/ambalate și apoi pre-răcite pentru asigurarea exportului în condiții competitive.

Ideea de instituire a sărbătorii, vine inclusiv ca urmare a solicitărilor parvenite din partea autorităților publice locale, în mod deosebit al raionului Nisporeni, unde cultivarea diverselor soiuri de prune în mai multe localități, s-a conturat ca o îndeletnicire de bază, cu importanță economică și alimentară persistentă, cu progrese esențiale privind diversificarea de producere și procesare a prunelor.

La fel, conform numeroaselor informații și rapoarte oferite de asociațiile de producători și exportatori de fructe din domeniul horticola, segmentul de producere, procesare și export al fructelor de prun, este un domeniu cu înalt potențial și interes sporit din partea producătorilor agricoli, în vederea căruia urmează a fi depuse eforturi continue de valorificare a acestuia și sporire a competitivității de producere.

Totodată, interesul sporit privind cultura prunului, se distinge din subvențiile anuale alocate din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural prin intermediul mecanismelor de subvenționare ale producătorilor agricoli. Plantațiile de prun înființate și subvenționate de stat, în anul 2017 constituiau cca 484 ha, iar către anul 2020, acestea s-au intensificat, constituind astfel cca 715 ha. În mare parte, acestea constituie plantații moderne, cu soiuri admise în Catalogul soiurilor de plante al Republicii Moldova, inclusiv soiuri din Catalogele comune ale soiurilor de plante agricole ale Uniunii Europene, dotate cu sisteme de irigare și plase antigrindină, antiploaie, antiîngheț.

Proгноza pentru anii 2021-2025 a volumului producerii prunelor va avea o tendință de creștere, cca 150,0 mii tone către anul 2025, ceea ce va constitui un spor de 50 % în comparație cu anul 2020 din contul plantării livezilor intensive.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul de hotărâre pentru modificarea punctului 1 din Hotărârea Parlamentului nr. 433/1990 cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și la zilele de odihnă în Republica Moldova nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Instituirea sărbătorii „Festivalul Național al Prunei” va contribui incontestabil la prezentarea Republicii Moldovei ca stat important privind cultivarea, producerea și procesarea prunelor cu gust autohton. Totodată, va contribui la creșterea încrederii între actorii pieței de desfacere a prunelor, apariția noilor oportunități de colaborare și cooperare internațională, drept platformă și imbold pentru implementarea celor mai avansate tehnologii și bune practici de cultivare și procesare a prunelor și nu în ultimul rând, la dezvoltarea social - economică a țării în ansamblu.

5. Fundamentarea economico-financiară

Adoptarea și implementarea ulterioară a proiectului de hotărâre nu necesită surse financiare suplimentare din bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul de hotărâre pentru modificarea punctului 1 din Hotărârea Parlamentului nr. 433/1990 cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și la zilele de odihnă în Republica Moldova nu necesită modificarea cadrului normativ aferent.

Deputat

Gheorghe AGHEORGHIESEI